

Cercis Nâsîf'in "Mâzen ve Su Mâzen ve Hava" İsimli Hikâyesinin Tahlili

Analysis Of Jarjis Nâsîf's "Mâzen And Water Mâzen And Air" Story

Ayşe ÖÇER

Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Arap Dili Eğitimi
Anabilim Dalı
Gazi University, Gazi Faculty of Education, Department of Foreign Language Education,
Division of Arabic Language Education
ocerayse@gmail.com
ORCID: 0009-0001-7643-1291

Makale Bilgisi / Article Information

Makale Türü / Article Types : Araştırma Makalesi / Research Article

Geliş Tarihi / Received : 10.01.2024

Kabul Tarihi / Accepted : 10.05.2024

Yayın Tarihi / Published : 30.06.2024

Yayın Sezonu / Pub Date Season : Haziran / June

Cilt / Volume: 2 • Sayı / Issue: 1 • Sayfa / Pages: 133-147

Atıf / Cite as

OFLAZ, H., (2024). Cercis Nâsîf'in "Mâzen ve Su Mâzen ve Hava" İsmi Hikâyesinin Tahlili, Lisânî İlimler Dergisi, 2(1), 133-147.

İntihal / Plagiarism

Bu makale, en az iki hakem tarafından incelendi ve intihal içermediği teyit edildi.

This article has been reviewed by at least two referees and scanned via a plagiarism software.

Yayın Hakkı / Copyright®

LİDER, Lisânî İlimler Dergisi, uluslararası, bilimsel ve hakemli bir dergidir. Tüm hakları saklıdır.

Journal of Linguistic Studies is an international, scientific and peer-reviewed journal.

All rights reserved.

Öz: 1932'de Suriye'de doğan şair ve edebiyatçı Cercis Nâsîf, Şam Üniversitesi Arap Dili Bölümü'nden mezun olmuş, Suriye ve Lübnan'da öğretmenlik yapmıştır. Nâsîf, genel ve bilhassa çocuk edebiyatı türünde eserler vermiştir. Çocuk edebiyatı türünde yazmış olduğu "Mâzen" ve "Sami" Serileri en tanınmış eserlerindedir. Bu çalışmada Nâsîf'in Mâzen Serisi'nden "Mâzen vel ma' Mâzen vel Hava" isimli hikâyesi tahlil edilmiştir. Hikâyede, Lübnanlı bir ailenin zeki ve meraklı bir çocuğu olan Mâzen'in bir pınar ve havayla olan ilginç ve öğretici diyaloglarına yer verilmektedir. Hikâyede bir insan gibi konuşma yeteneğinde olan pınar ve havaya sorular soran Mâzen, onlardan aldığı cevaplarla havanın ve suyun yaşamdaki önemine ve döngüsüne dair birçok şey öğrenmektedir. Yazar bu eserinde edebi yolları kullanarak doğa bilimlerine dair bilgileri eğlenceli bir şekilde okuyucuya aktarmaktadır. Bu makalede hikâyesinin konusu, kahramanları, olay örgüsü, anlatım teknikleri ve dil

üslubu incelenmektedir. Çalışmanın sonunda ayrıca eserin değerlendirilmesi, yazar biyografisi, eserin orijinal metni ve Türkçe tercümesi de yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cercis Nâsîf, Çocuk Edebiyatı, Hikâye Tahlili, Mâzen Serisi, Suriye Edebiyatı.

Abstract: Born in Syria in 1932, poet and literary critic Jarjis Nâsîf graduated from the Department of Arabic Language at Damascus University and worked as a teacher in Syria and Lebanon. He wrote works in general and especially in the genre of children's literature. His "Mâzen" and "Sami" series are among his most well-known works in the genre of children's literature. In this study, the story "Mâzen vel ma' Mâzen vel hewa" from Nâsîf's Mâzen Series is analyzed. In the story, Mâzen, an intelligent and curious child of a Lebanese family, has interesting and instructive dialogues with a spring and the air. In the story, Mâzen asks questions to the spring and the air, which have the ability to speak like a human being, and with the answers he receives from them, he learns many things about the importance and cycle of air and water in life. In this work, the author uses literary means to convey information about natural sciences to the reader in an entertaining way. This article analyzes the plot, characters, plot, narrative techniques and language style of the story. At the end of the study, there is also an evaluation of the work, author biography, original text and Turkish translation of the work.

Keywords: Jarjis Nâsîf, Children's Literature, Story Analysis, Mâzen Series, Syrian Literature.

Giriş

Cercis Nâsîf, öğretmenlik mesleğinin yanı sıra eğitimci kimliği ile beraber öğrenciler için sözlük ve telaffuz çalışmaları, arapça dilbilgisi, dilbilimi, morfoloji gibi Arapçanın eğitime bakan alanlarında eserleri olmakla birlikte özellikle de çocuk edebiyatı alanında birçok eseri bulunmaktadır. Bu çalışmada yazarın çocuk hikâye koleksiyonlarından biri olan "Mâzen" serisinin ilki olan "Mâzen vel ma' Mâzen vel hevâ" adlı kısa hikâyesi biçimsel ve içerik yönünden tahlil edilmiştir. İncelemenin sonunda hikâyenin değerlendirilmesine ve yazarın hayatına yer verilmiştir.

A. Şekil (Biçim) Yönüyle İnceleme

Bu incelemede Cercis Nâsîf'in yazdığı "Mâzen vel ma' Mâzen vel hevâ" adlı hikâye kitabı kullanılmıştır. Bu kitap 1993 yılında Beyrut'ta, Beyrut Ulusal Kütüphanesi tarafından basılmıştır. Toplamda 11 adet hikâye kitabından oluşan bu koleksiyonda incelemesi yapılan "Mâzen ve Su Mâzen ve Hava" adlı hikâye, koleksiyonun birinci kitabıdır ve 16 sayfadır. Hikâye kendi içinde iki bölümden oluşmakta ilk bölümü oluşturan "Mâzen ve Su" kitabın ilk

7 sayfasını, ikinci bölümü oluşturan "Mâzen ve Hava" ise 8. Sayfa itibarıyla başlamakta ve 14. Sayfaya kadar devam etmektedir. Kitabın 15. Sayfasında hikâye ile ilgili kısa cevaplı sorular 16. sayfasında ise boşluk doldurma alıştırmaları yer almaktadır. Kitabın ön kapağında hikâyenin temasını yansıyan resim yer almakta, arka kapağında ise koleksiyonda yer alan serinin diğer hikâyelerin listesine yer verilmektedir. Hikâyede yer alan görseller hikâyeye uyumlu, dikkat çekici; yazı puntosu, satır arası boşlukları ve metnin harekeli olarak yazılması, hitap ettiği yaş grubuna uygundur.

B. İçerik Yönüyle İnceleme

Bu bölümde hikâyenin özeti, tahlili, konusu, türü, bitişi, değerlendirilmesi ve yazarın hayatına yer verilecektir.

1. Mâzen ve Su Mâzen ve Hava Adlı Hikâyenin Özeti

Suriye çocuk hikâyecilerinin önemli isimleri arasında yer alan Cercis Nâsîf'in "Mâzen vel ma' Mâzen vel hevâ" adlı hikâyesi şu şekilde özetlenebilir:

Hikayenin ilk bölümünde; zeki, öğrenmeyi çok seven ve her şeyle ilgili sorular soran Lübnanlı bir ailenin çocuğu olan Mâzen bir gün bir pınarın önünde durup su içer ve tadını çok sever, ona nereden geldiğini sorar. Pınar ise bu hikayenin uzun olduğunu söyler ve önceleri denizin yüzeyinde olduğunu dalgalara binerek dünyanın dört bir yanına tekne ve gemiler taşıdığını sonrasında bir gün güneş çıktığını yukarı yükselerek buhar olduğunu çok daha büyüüp zirveye ulaştığını, bulut olup gökyüzünü kapladığını, dünyanın önüne serildiğinden bahsederken birden gökyüzünün soğuduğunu kendini korumak için toplanmaya başladığını fakat artık havanın onu taşıyamaz hale geldiğini sonra yere yağmur, dolu ve kar olarak düştüğünü, canının acıdığını fakat ekinleri, ağaçları suladığını; dereleri, ırmakları coşturduğunu, her şeyi canlandırdığını, yerin derinliklerine inerek büyük sarnıçları doldurduğunu bu yüzden çok ama çok mutlu olduğunu söyler ve bu sarnıçlarda pınarlara aktığını, işte böylece beni içiyorsun diyerek Mâzen ile hikayesini paylaşır. Sonrasında ise anlattıklarını tekrar edeceğini, denize geri döneceğini, teker teker hepsini yeniden yapacağını ve sürekli bir döngü halinde böyle devam edeceğini söyler. Mâzen ise Pınar'ın bu kesintisiz yolculuğunun ne kadar da keyifli olduğunu, "Keşke senin gibi olsaydım." Diyerek Pınar'ın serüvenini ne kadar beğendiğini ifade eder. İkinci bölümde ise Mâzen odasındaki pencerenin önünden saçlarını okşayan hafif esintiler ona mutluluk hissi verirken Toprağın kendisine "Hava yaşamın nedenlerinden biridir" dediğini hatırlar ve bu konuda daha fazla bilgi edinmek istediği için Hava'ya seslenerek toprağın kendisine dediğinin nasıl olduğunu öğretmesini ister. Hava, gözünün görmediği hafif bir bedeni olduğunu ama buna rağmen dünyanın etrafındaki atmosferi doldurduğunu, onsuz hiçbir yerin olmadığını söyler. En önemlisi

oksijen olan onsuz hayatın mümkün olmadığı bir gaz karışımı olduğunu, insanın kendisini soluduğunu ve ondan ihtiyacını aldığını, iki dakika bile ondan ayrı kalamayacağından bahseder. Mâzen bunu dener ve neredeyse boğulacak olur, sonrasında Mâzen Hava'nın nasıl hareket ettiğini, nasıl dolaştığını, onu bazen çok sakin bazen ise çok fırtınalı gördüğünü söyler. Hava; bunun sebebinin sıcaklık olduğunu, kendisinin ısıya karşı çok hassas olduğunu, güneşin ısısının bir yerde yoğunlaşarak hacminin büyümesine, ağırlığının ve basıncının azalmasına neden olduğunu söylüyor. Başka bir yerde ise ısının soğuduğunu böylece hacminin küçüldüğünü, ağırlığının ve basıncının arttığını, dengesini koruyabilmek için soğuk bir yerden sıcak bir yere doğru koştuğunu bunun da hareketinin ısı değişimine bağlı olarak bazen sakin bazen ise şiddetli olmasına neden olduğunu anlatıyor. Böylece, Hava'nın hareketinin sebebinin güneşin ısıyı olduğunu anlayan Mâzen hayvanların Hava'ya ihtiyacı olup olmadığını merak ediyor ve öğrenmek istiyor. Hava ise hayvanında insan kadar kendisine muhtaç olduğunu hatta bitkinin de hayvan ve insan kadar kendisine muhtaç olduğunu, çünkü bitkilerinde tıpkı vücudunu inşa etmek için karbondioksit gazını aldığı gibi ondan ayrı yaşayamayacağı oksijeni solduğunu anlatır. Mâzen ise öğrendiklerine çok sevinir ve annesine gidip hemen anlatır, annesi ise tüm bu bilgilerin doğru olduğunu, eğer hava olmasaydı hem insanın, hem hayvanın ve hem de bitkinin öleceğini söyler.

2. Hikâyenin Tahlili

Gündelik, gerçek bir hayattan alınmış ya da alınması mümkün olan olayların belirli bir zaman diliminde, romana göre daha sınırlı bir şekilde anlatılması olan hikâyeler, olay örgüsü, konu, şahıs kadrosu, zaman, mekân, anlatıcının bakış açısı, dil ve üslup açılarından tahlil edilerek değerlendirilir¹. Hikâye tahlili yaparken bu başlıklara sadık kalmak doğru ve yardımcı olacaktır.

Bu bölümde; hikâyenin konusu ve olay örgüsüne, öyküde yer alan asıl karaktere, yardımcı karakterlere, mekânlara, olayların kronolojik sıralamasına, anlatım yöntemi ve bakış açısına, kullanılan tekniklere, sembol ve benzetmeler ile kullanılan dil ve üslup özelliklerine yer verilecektir.

2.1. Hikâyenin Konusu ve Olay Örgüsü

Mâzen ve Su, Mâzen ve Hava adlı öykü gerçek hayatta çocuk ihtiyar demeden hemen hemen herkesin doğadaki çeşitli olayların nasıl oluştuğu ile ilgili merak ettiği bazı temel sorular ile karşımıza çıkmaktadır. Hikâyenin temel konusunu zeki ve sorular sormayı çok seven Mâzen'in bir gün Pınar'ın başında su içerken suyu çok lezzetli bulması ve ona nerden geldiğini sormasıyla Pınar'ın Mâzen'e hikâyesini en ince ayrıntılarıyla anlatması, bir başka zamanda ise odasının penceresinin önünde saçlarını okşayan hafif esinti-

nin kendisini mutlu hissettirmesiyle Toprak'ın Mâzen'e "*Hava yaşamın nedenlerinden biridir*" dediğini hatırlaması üzerine daha çok bilgi edinmek için Hava'ya bunun nasıl olduğunu kendisine anlatmasını istemesiyle Hava'nın kendi oluşum sürecini yine çok ince ayrıntısıyla Mâzen'e aktarması oluşturmaktadır.

Hikâye, bu iki temel soru etrafında gelişir ve Mâzen'in öğrendiklerinden dolayı çok mutlu hissedip annesi ile paylaşması ve annesinin de bu bilgileri teyit etmesiyle biter. Keşfetmeye açık, sürükleyici ve eğlenceli bir havanın hâkim olduğu öyküde ana tema; Mâzen'in sorduğu sorular ekseninde yaşadığımız dünyayı daha iyi tanımaya, sistemini anlayama çalışmayı, meraklı, heyecanlı, paylaşmaya açık, soru sormayı ve cevaplarını ilgiyle dinleme gibi özellikler vurgulanmıştır. Bu özelliklerin Mâzen'i ne kadar heyecanlandırıp mutlu ettiği açıkça tasvir edilmektedir.

2.2. Hikâyenin Karakterleri

Hikâyede beş tane kahramandan bahsedilmektedir. Mâzen, Su (Pınar), Hava, Toprak ve Mâzen'in annesidir.

2.2.1. Hikâyenin Başkahramanları

Ana kahraman, sorular sorarak olay örgüsünü şekillendiren; zeki, her şey hakkında sorular soran, bilgiyi seven, Lübnanlı bir ailenin çocuğu olan Mâzen'dir. Mâzen çevresine karşı dikkatli, gözlemleyici, deneyimledikleri hakkında merak eden, düşünen ve aklına takılanları soran ve aldığı cevaplar karşısında çok mutlu olan bir çocuktur.

Göz önünde olan diğer kahramanlar ise hikâyenin kendi içindeki iki bölümündeki başlıklarında da adları geçen Su (Pınar) ve Hava'dır. İlk bölümde Pınar'ın başına gelip içtiği suyun nereden geldiğini merak edip soru sorması üzerine Pınar kendi hikâyesini en ince ayrıntılarıyla ilgi çekici ve sürükleyici bir şekilde anlatır. Anlattığı döngünün tekrar kesintisiz devam ettiğini, sürekli bir devinim halinde olduğunu Mâzen ile paylaşıp onu bilgilendirir.

İkinci bölümde ise Mâzen odasındaki pencerenin önündeyken hafif esintinin saçını okşaması üzerine Toprak'ın Mâzen'e Hava ile ilgili paylaştığı bir bilgi gelir ve bunun üzerine Mâzen Hava ile konuşmaya başlar. Hava kendisinin neden bu kadar önemli olduğunu, onsuz bir hayatın mümkün olamayacağını, çünkü insanların ihtiyacı olan "oksijen" denen en önemli gazında kendi bileşeninde olduğunu ve sadece insanların değil hem hayvan hem de bitkilerin de Hava'ya ihtiyaç duyduğunu en ince ayrıntılarıyla sürükleyici bir biçimde anlatır.

Hikâyede Mâzen'in aklına Hava ile ilgili daha çok bilgi edinmek istemesini sağlayan kahraman ise Toprak'tır. Mâzen'e "Hava yaşamın nedenlerin-

den biridir” diyerek Mâzen’in Hava ile konuşmak istemesine bunun nedenini öğrenmek istemesine sebep olmuştur.

Hikâyede adı geçen bir diğer kahraman ise Mâzen’in annesidir. Mâzen’in annesi oğlunun öğrenip kendisi ile paylaştığı bilgileri teyit ederek Hava’nın ne kadar önemli olduğunu kendisi de aktarır.

2.3. Hikâyenin Anlatım Yöntemi

Çocuk edebiyatı yazın alanındaki hikâyelerde aktarılmak istenen kavram sıklıkla kurguya dayalı metinlerle işlenmektedir. Bu metinlerdeki akıcılığı ve sürükleyiciliği sağlayan unsurlardan biri de bakış açısidir.(1) Hikâyede metin, dışarıdan üçüncü bir kişi tarafından yapılmaktadır ve bu nedenle metinde gözlemci bakış açısı hakimdir. Çocuğun hayal dünyasını harekete geçirerek gerçek hayattan öğretilmek istenen bilgiler aktarılırken hem öyküleyici hem de betimleyici anlatım türlerine sıklıkla beraber yer verilmiştir. Mâzen’in Pınar’a nereden geliyorsun sorusuna verdiği cevapta hem öyküleyici hem de betimleyici anlatımın beraber başarılı bir şekilde kullanıldığı görülmektedir.

“Denizin yüzeyindeydim, dalgaların üzerindeydim, bir kıyıdan diğer kıyıya yüzüyordum, her körfezden ve burundan geçiyor, güzel havayı kokluyor, dünyanın dört bir yanına tekne ve gemi taşıyordum. Bir gün güneş çıktı ve hava sıcaktı, bir şeyin beni yukarıya kaldırdığını hissettim, buhar oldum, büyüdüm, daha çok büyüdüm, zirveye yükseldim... Yükseldim... Bulut oldum, gökyüzünü doldurdum... Havaya bindim, çok mutlu oldum. Dünya önümde sanki bir bahçe gibi apaçık serilmişti. Ah, Mâzen! Gökyüzü çok soğudu ve vücudumu soğuktan korumak için toplanmaya başladım. Tıpkı şiddetli bir soğuk çıktığında senin kendi etrafına sarıldığın gibi. Ama artık hava beni daha fazla taşıyamaz hale geldi. Ah Mâzen..! Sonra yere yağmur, dolu ve kar olarak düştüm. Ne kadar kırdım Mâzen..! Ama sonrasında mutlu oldum, çok mutlu oldum... Niçin biliyor musun? Çünkü dünyayı doldurdum, ekinleri ve ağaçları suladım, dereleri ve ırmakları coşturdum, her şeyi canlandırdım, yerin derinliklerine indim ve böylece çok büyük sarnıçları doldurdum. Bu sarnıçlardan pınarlara aktım ve işte sen beni içiyorsun.” (s.1)

2.4. Hikâyede Sunulan Mekânlar

Mekânlar hikâyenin zihinlerde canlandırılıp somutlaştırılması açısından çok önemlidir. Özellikle çocuk hikâyelerinde mekânların tasviri hedef kitlenin anlayabileceği bir biçimde açıklanmalı ve mekânın kurgusu gerçek hayattaki deneyimlerle bağ kurmaya elverişli düzeyde olmalıdır.

Hikâyede görülen üç ana mekân vardır; birinci mekân Mâzen’in Pınar’ın başına geçip su içtiği ve tadını beğendikten sonra Pınar’a soru sorduğu yerdir.

"Mâzen bir pınarın önünde durup su içti, tadını aldı ve sordu: Nereden geliyorsun ey Pınar?" (s.1)

İkinci mekân ise Mâzen'in hafif esintinin saçı okşadığı sırada Toprak'ın Hava ile ilgili söylediği sözü hatırlaması ve daha fazla bilgi almak için Hava'ya seslendiği mekân olan odasındaki pencerenin önüdür.

"Mâzen odasının penceresinin önünde duruyordu ve hafif esintiler saçlarını okşuyor, ona rahatlık ve mutluluk hissi veriyordu. Mâzen, toprağın kendisine "Hava yaşamın nedenlerinden biridir" dediğini hatırladı. Bu yüzden bu konuda daha fazla bilgi edinmek istedi. Mâzen saçlarını okşayan rüzgâra seslenmeye başladı: Ey Hava; Toprak, üzerindeki yaşamın nedeninin sen olduğunu söyledi, bu nasıl oluyor bana öğretir misin?" (s.2)

Son olarak ise hikâyede Mâzen'in öğrendiklerini annesiyle paylaşmak için annesinin yanına gelmektedir.

"Mâzen hava hakkında öğrendiklerine çok sevindi ve hemen annesine gidip bunları anlattı: "Gerçek bu oğlum, eğer hava olmasaydı, insan, hayvan ve bitki ölürdü." (s.2)

2.5. Olayların Kronolojik Sıralaması

Hikâyenin gerçekleştiği, olayların aktarıldığı anı ifade eden zaman hikâyenin bir diğer olmazsa olmaz yapılarındandır. Metinde zaman tam olarak ifade edilmemiş bunu olayların geçtiği küçük anlarla aktarmıştır. Mâzen'in Pınar ile arasında geçen diyalogu ile Mâzen'in Hava ile arasında geçen diyalogu kurgusal olarak öncelik sonralık ilkesine bağlı kalınmış bir olay örgüsü sırası ile verilmiş olmakla beraber Mâzen Pınar ile daha önce karşılaşmakta Hava ile daha sonra konuşmaktadır. Bu iki diyalog aynı günde olmuş olabileceği gibi farklı bir gün diliminde de gerçekleşmiş olabilmektedir. Hikâye de Mâzen'in sorduğu sorulara hem Pınar'ın hem Hava'nın vermiş olduğu cevaplar zamansal bir kurgu çerçevesinde iş oluş sırasına göre aktarılmakta, gerçeklik duygusu kuvvetlendirilmektedir.

2.6. Öyküde Kullanılan Anlatım Teknikleri

Cercis Nâsif hikâyelerinde anlatım tekniklerinden diyalog, geriye dönüş ve anlatma gibi teknikleri kullandığı görülmektedir.

Bu öyküde de bu tekniklerden yararlandığı gözlenmiştir.

2.6.1. Diyalog Tekniği

Hikâyede kullanılan tekniklerden biri olan diyalog tekniği, karakterlerin birbirlerine karşı duygularını, düşüncelerini, birbirlerinden taleplerini dile getirdikleri konuşma faaliyetidir.(3 makalede7.kaynak) Hikâyede diyaloglar ana karakterler arasında oldukça yoğun geçmekte, hikâyenin en baskın kul-

landığı teknik olarak diyalog tekniği olduğu görülmektedir.

“Mâzen bir pınarın önünde durup su içti, tadını aldı ve sordu: Nereden geliyorsun ey Pınar?”

Pınar dedi ki: Hikâyem uzundur Mâzen! Ama sana anlatacağım.

Denizin yüzeyindeydim, dalgaların üzerindeydim, bir kıyıdan diğer kıyıya yüzüyordum, her körfezden ve burundan geçiyor, güzel havayı kokluyor, dünyanın dört bir yanına tekne ve gemi taşıyordum.” (s.1)

“Hikayemi biliyor muydun Mâzen..!? Sana bu tatlı suyu vermek için nereden geldiğimi? Sonra nehirden denize geri döneceğimi, daha önce yaptığım gibi onun dalgalarına tekrar bineceğimi ve sürekli bir döngü halinde böyle devam edeceğimi biliyor muydun?”

Mâzen şöyle dedi: Tebrikler sana leziz Pınar! Ne kadar da güzelsin...Ne kadar da iyisin...Suyun ne kadar da tatlı...Kesintisiz yolculuğun ne kadar da keyifli..! Keşke senin gibi olsaydım...” (s.1)

2.6.2. Geriye Dönüş Tekniği

Hikâyede olay akışında Mâzen’in sorduğu sorulara Hava ve Pınar yanıt verirken sıklıkla geriye dönüş tekniği kullanılmıştır. Bu şekilde gerekli duy-gusu hikâye yakalanmış geçmiş ve gelecek arasında bağ kurulmuştur.

“Pınar dedi ki: Hikâyem uzundur Mâzen! Ama sana anlatacağım.

Denizin yüzeyindeydim, dalgaların üzerindeydim, bir kıyıdan diğer kıyıya yüzüyordum, her körfezden ve burundan geçiyor, güzel havayı kokluyor, dünyanın dört bir yanına tekne ve gemi taşıyordum.

Bir gün güneş çıktı ve hava sıcaktı, bir şeyin beni yukarıya kaldırdığını hissettim, buhar oldum, büyüdüm, daha çok büyüdüm, zirveye yükseldim... Yükseldim... Bulut oldum, gökyüzünü doldurdum... Havaya bindim, çok mut-lu oldum. Dünya önümde sanki bir bahçe gibi apaçık serilmişti.” (s.1)

“Mâzen, ben sıcaklığa karşı çok hassasım. Güneşin ısısı bir yerde yo-ğunlaşarak hacmimin büyümesine, ağırlığımanın ve basıncımın azalmasına neden oluyor. Başka bir yerde de ısı soğuyor, bu yüzden hacmim küçülüyor, ağırlığım ve basıncım artıyor, böylece dengemi koruyabilmek için soğuk bir yerden sıcak bir yere koşuyorum ve bu da hareketimin ısı değişimine bağlı olarak sakin ya da şiddetli olmasına neden oluyor.” (s.2)

2.6.3. Anlatma Tekniği

Hikâyede üçüncü bir şahısın dilinde olayın aktarıldığı anlatma tekniğidir. Metinde çok az da olsa bu tekniğe yer verilmiştir.

"Mâzen odasının penceresinin önünde duruyordu ve hafif esintiler saçlarını okşuyor, ona rahatlık ve mutluluk hissi veriyordu. Mâzen, toprağın kendisine "Hava yaşamın nedenlerinden biridir" dediğini hatırladı. Bu yüzden bu konuda daha fazla bilgi edinmek istedi." (s.2)

2.7. Hikâyenin Sonlandırılması

Her şey hakkında soru sormaya meraklı Mâzen'in çevresini tanımak ve öğrenmek için sorular sormasıyla başlayan hikâye Mâzen'in öğrenmekten aldığı doyumunu ve mutluluğunu ifade etmesi ve annesinin oğlunun edindiği bilgilerin doğru olduğunu teyit etmesiyle sonlanıyor.

2.8. Dil ve Üslup

Hikâyenin dili hedef okuyucu kitlesi olan çocuklara uygundur. Dili yalın, anlaşılır, çok fazla uzun cümlelere yer verilmemiştir. Üslubu düşünmeye, araştırmaya, soru sormaya, verilen cevapları dinlemeye yönlendirici çocukların zihin dünyasında hayal kurmaya elverişli, soyut ifadelerden ziyade gerçeklik algısını kaybetmeyen bir üsluba yer verilmiştir. Arada soruların yinelenmesiyle vermek istediği mesajı doğru ulaştırmayı yazar hedeflemiştir.

3. Değerlendirme

Çocuk hikâyelerinde, hikâyenin ana unsurları olan kahraman, mekân-zaman, olay örgüsü kavramlarının çocuğun anlayabileceği bir üslupla dile getirilmesi önemlidir. Çocuğun gerçekliğinden uzak, çok fazla soyut ve dilsel seviyesine uygun olmayan ifadelerden kaçınılması gerekir. Bu tür hikâyelerde verilmek istenen mesaj üstü kapalı bir biçimde, çocuğun kendi hayal dünyasında kurgulayabileceği, kendi çıkarımını yapabileceği bir şekilde verilmelidir. Tahlili yapılan "Mâzen vel ma' Mâzen vel hava" hikâyesinde bu özelliklerin çoğunluğuna yer verilmiş, genç ihtiyar herkesin bir zamanlar aklının bir köşesinde oluşan sorulara eğlenceli ve öğretici yanıtlar vererek okuyucuyu keyifli bir yolculuğa çıkarmıştır.

4. Yazarın Biyografisi - Cercis Nâsîf (فيسان سرجج)

Şair ve edebiyatçı olan Cercis Nâsîf 1932 yılında Suriye'nin Humus ilindeki Vadi al-Nasara'nın al-Kaima köyünde doğdu. Şam Üniversitesi Arap Dili Bölümü'nden mezun oldu. Öğretmen olarak çalışmış ve eserleri ilk olarak Suriye gazete ve dergilerinde yayınlanmıştır. Nâsîf çeşitli türlerde eserler yazmıştır. Genel edebiyat türündeki eserleri; Kayıp Cennet (hikaye - 1957), Çalışılmış Modeller (Dr Joseph Elias ile ders kitabı), Gılgamış Destanı (şiir -1992), Al-Wafi fi al-gramer (dört bölüm halinde ders kitabı -1993), Dar al-Fikr al-Lebanese (1993), Şiirlerinde Abu al-Qasim al-Shabi (eleştiri - 1993), Yazılarında Abdul Karim Bashir (1994), Fiilin Gözü Sözlüğü (dilbilimsel bir sözlük - 1994), Al-Kafi fi al-Surf, al-Nahwah wa al-Irabi'dir (Dr Joseph Elias

ile birlikte - 1999). Yazarın çocuk edebiyatında da birçok eseri vardır: Otoriter yılan (hikaye koleksiyonu - 1992), Aslan ve Baykuşlar (öykü derlemesi - 1992), Gılgamış (çocuklar için roman - 1993), Mâzen ve Su (çocuklar için hikaye koleksiyonu - 1993), Mâzen ve Ay (çocuklar için hikaye koleksiyonu - 1993), Mâzen ve Güneş (çocuklar için hikaye koleksiyonu -1993), Mâzen ve Hava (çocuklar için hikaye koleksiyonu - 1993), Mâzen ve Karıncalar (çocuklar için öykü derlemesi - 1993), Mâzen ve Sivrisinek (çocuklar için öykü derlemesi - 1993), Mâzen ve Bahar Kızı (çocuklar için öykü derlemesi - 1993), Mâzen ve Kış Elfi (çocuklar için öykü derlemesi - 1993), Mâzen ve Yaz Adamı (çocuklar için öykü derlemesi - 1993), Mâzen ve Sonbahar Şeyhi (çocuklar için öykü derlemesi - 1993), Mâzen ve Uçan Denizkızı (çocuklar için öykü derlemesi - 1993), Mâzen Derinliklerde (çocuklar için öykü derlemesi - 1993), Galip'in Maceraları (öykü derlemesi - 1994), Maymun Kabilesi (öykü derlemesi - 1994), Sinbad Diri Diri Gömüldü (öykü derlemesi - 1994), Sinbad ve Yamyam (öykü derlemesi - 1994), Zenobia (çocuklar için tarihi roman - 1994), Anka Kasırgası (Tarihi Roman - 1994), Akhenetnn (Tarihi Roman - 1994), Ben... Ben Kimim? (Çocuklar İçin Roman - 1996), Yirmi Gece ve Gece (Çocuklar İçin Bilimsel Hikâyeler Ansiklopedisi - 1996), Tomurcukların Şarkıları (Şiir - 1996), Sami ve Köpek (çocuklar için öykü derlemesi - 1997), Sami ve Deve (çocuklar için hikâye koleksiyonu - 1997), Sami ve At (çocuklar için hikâye koleksiyonu - 1997), Sami Pazarda (çocuklar için hikâye koleksiyonu - 1997), Sami Pazarda (çocuklar için hikâye koleksiyonu - 1997), Sami ve Ağaç Hikâyesi (çocuklar için hikâye koleksiyonu - 1997), Sami ve Zeytin Ağacı (çocuklar için hikâye koleksiyonu - 1997), Sami ve Serçe (çocuklar için öykü derlemesi - 1997), Sami ve Dağ Şeyhi (çocuklar için öykü derlemesi -1997), Sami ve Kanlı Kız (çocuklar için öykü derlemesi - 1997), Sami ve Uyku (çocuklar için öykü derlemesi - 1997), Kral ve Vızıltı (öykü derlemesi - 1997), Eşek Al-Murabit'in Efendisidir (öykü derlemesi - 1997), Şehitler Gömülmeyi Reddeder (öykü derlemesi - 1997), Örümcek Ağı (öykü derlemesi - 1998), Pişman Tilki (öykü derlemesi - 1998), Masa (çocuklar için öykü derlemesi - 2002), Nabih ve Nabhan (Çocuklar için öykü derlemesi - 2002), Kedi ve Kaplumbağa (Çocuklar için öykü derlemesi - 2002), Gül Beni Yaraladı (Çocuklar için öykü derlemesi - 2002), Kuş Çiftliğinde (Çocuklar için öykü derlemesi - 2002), Ev Yapıcıları (Çocuklar için öykü derlemesi - 2002), Dört Taraflı Oyun (Çocuklar için öykü derlemesi - 2002), Çobanın Dönüşü (Çocuklar için öykü derlemesi - 2002), Maceracı Maymun (Çocuklar için öykü derlemesi - 2002), Lulu ve Fufu (Çocuklar için öykü derlemesi - 2002), Küçük Serçeler (Çocuklar için öykü derlemesi - 2002), Tevfik ve Serçeler (Çocuklar için öykü derlemesi - 2002), Naval ve Akvaryum (Çocuklar için öykü derlemesi - 2002), Don Kışot Masalları (çocuklar için iki bölüm - 2002), Sahte Takvim (öykü derlemesi - 2003).

Kaynakça

Aktaş, Şerif. Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş. Ankara: Birlik Yayınları, Birinci Basım, 1984.

https://ar.wikipedia.org/wiki/%D8%AC%D8%B1%D8%AC%D8%B3_%D9%86%D8%A7%D8%B5%D9%8A%D9%81

<https://www.noor-book.com/en/ebook-%D9%85%D8%A7%D8%B2%D9%86-%D9%88%D8%A7%D9%84%D9%85%D8%A7%D8%A1-%D9%85%D8%A7%D8%B2%D9%86-%D9%88%D8%A7%D9%84%D9%87%D9%88%D8%A7%D8%A1-%D8%B3%D9%84%D8%B3%D9%84%D9%87-%D8%AD%D9%83%D8%A7%D9%8A%D8%A7%D8%AA-%D9%88%D9%85%D8%B9%D8%A7%D8%B1%D9%81-pdf>

<https://awu.sy/%D8%AC%D8%B1%D8%AC%D8%B3-%D9%86%D8%A7%D8%B5%D9%8A%D9%81-2/>

<https://alqarii.com/author/60173/grgs-n-syf>

<https://books-library.net/free-1024415745-download>

https://www.academia.edu/86978089/H%C3%BCseyin_Yurtta%C5%9F_%C4%B1n_%C3%87ocuk_Kitaplar%C4%B1n%C4%B1n_%C3%87ocuk_Edebiyat%C4%B1_Yap%C4%B1tlar%C4%B1nda_Bulunmas%C4%B1_Gereken_%C3%96zellikler_A%C3%A7%C4%B1s%C4%B1ndan_%C4%B0ncelenmesi?uc-g-sw=7441000

EK-1:

**CERCİS NÂSİF'İN MÂZEN VE SU MÂZEN VE HAVA ADLI
HİKÂYESİNİN ARAPÇA ORJİNALİNDEN ÇEVİRİSİ**

Mâzen Lübnanlı bir ailenin çocuğudur. Zeki bir çocuktur, bilgiyi sever, her şeyi sorar.

Mâzen bir pınarın önünde durup su içti, tadını aldı ve sordu: Nereden geliyorsun ey Pınar?

Pınar dedi ki: Hikâyem uzundur Mâzen! Ama sana anlatacağım.

Denizin yüzeyindeydim, dalgaların üzerindeydim, bir kıyıda diğer kıyıya yürüyordum, her körfezden ve burundan geçiyor, güzel havayı kokluyor, dünyanın dört bir yanına tekne ve gemi taşıyordum.

Bir gün güneş çıktı ve hava sıcaktı, bir şeyin beni yukarıya kaldırdığını hissettim, buhar oldum, büyüdüm, daha çok büyüdüm, zirveye yükseldim... Yükseldim... Bulut oldum, gökyüzünü doldurdum... Havaya bindim, çok mutlu oldum. Dünya önümde sanki bir bahçe gibi apaçık serilmişti.

Ah, Mâzen! Gökyüzü çok soğudu ve vücudumu soğuktan korumak için toplanmaya başladım. Tıpkı şiddetli bir soğuk çıktığında senin kendi etrafına sarıldığın gibi. Ama artık hava beni daha fazla taşıyamaz hale geldi.

Ah Mâzen..! Sonra yere yağmur, dolu ve kar olarak düştüm. Ne kadar kırıldım Mâzen..! Ama sonrasında mutlu oldum, çok mutlu oldum... Niçin biliyor musun? Çünkü dünyayı doldurdum, ekinleri ve ağaçları suladım, dereleri ve ırmakları çoğalttım, her şeyi canlandırdım, yerin derinliklerine indim ve böylece çok büyük sarnıçları doldurdum. Bu sarnıçlardan pınarlara aktım ve işte sen beni içiyorsun.

Hikayemi biliyor muydun Mâzen..!? Sana bu tatlı suyu vermek için nereden geldiğimi? Sonra nehirden denize geri döneceğimi, daha önce yaptığım gibi onun dalgalarına tekrar bineceğimi ve sürekli bir döngü halinde böyle devam edeceğimi biliyor muydun?

Mâzen şöyle dedi: Tebrikler sana leziz Pınar! Ne kadar da güzelsin...Ne kadar da iyisin...Suyun ne kadar da tatlı...Kesintisiz yolculuğun ne kadar da keyifli..! Keşke senin gibi olsaydım...

Mâzen ve Hava

Mâzen odasının penceresinin önünde duruyordu ve hafif esintiler saçlarını okşuyor, ona rahatlık ve mutluluk hissi veriyordu. Mâzen, toprağın ken-

disine "Hava yaşamın nedenlerinden biridir" dediğini hatırladı. Bu yüzden bu konuda daha fazla bilgi edinmek istedi.

Mâzen saçlarını okşayan rüzgâra seslenmeye başladı:

Ey Hava; Toprak, üzerindeki yaşamın nedeninin sen olduğunu söyledi, bu nasıl oluyor bana öğretir misin?

Hava dedi ki: Öğreteceğim Mâzen! Ben Havayım, gözün göremediği hafif bir bedenim ama gördüğün gibi dünyanın etrafındaki atmosferi dolduruyorum ve bensiz hiçbir yer yok ve hiçbir şeyin olmadığı yerde varım.

Ben, en önemlisi "oksijen" olan ve onsuz hayatın mümkün olmadığı bir gaz karışımıyım. İnsan beni solur ve ihtiyacı olanı benden alır ve eğer ondan birkaç dakikalığına ayrı kalsaydım, ölür ve işi biterdi.

Ve görürsün Mâzen, birkaç dakika nefes almayı bırakamıyorsun.

Mâzen denemeye çalıştı. Nefes almayı bıraktı, neredeyse boğuluyordu, bu yüzden ona döndü ve şöyle dedi: Bu doğru ey Hava, ama seni görüyorum, bir yerde durmadan ilerliyorsun, nasıl hareket ediyorsun? Nasıl dolaşıyorsun? Ve seni bazen sakın ve yumuşak, bazen de neredeyse ağaçları kökünden sökercesine fırtınalı görüyorum.

Mâzen, ben sıcaklığa karşı çok hassasım. Güneşin ısısı bir yerde yoğunlaşarak hacminin büyümesine, ağırlığının ve basıncının azalmasına neden oluyor, başka bir yerde de ısı soğuyor, bu yüzden hacmin küçülüyor, ağırlığım ve basıncım artıyor, böylece dengemi koruyabilmek için soğuk bir yerden sıcak bir yere koşuyorum ve bu da hareketimin ısı değişimine bağlı olarak sakın ya da şiddetli olmasına neden oluyor.

Mâzen dedi ki: Demek hareketin sebebi güneşin ısısıdır ey Hava!

Hava şöyle dedi: Evet Mâzen, hareketimin nedeni güneştir ve eğer o olmasaydı, donmuş ve hareketsiz bir şekilde yerimde dururdum.

Mâzen dedi ki: Peki hayvanın da sana ihtiyacı var mı ey Hava?

Hava dedi ki: Hayvan da insan kadar bana muhtaçtır, bitki de insan ve hayvan kadar bana muhtaçtır, çünkü benden ayrı yaşayamayacağı oksijeni solur, tıpkı vücudunu inşa etmek için karbondioksit gazını aldığı gibi.

Mâzen hava hakkında öğrendiklerine çok sevindi ve hemen annesine gidip bunları anlattı: "Gerçek bu oğlum, eğer hava olmasaydı, insan, hayvan ve bitki ölürdü.

EK-2:

Arapça Metin

مازن والماء مازن والهواء

جرجس ناصيف

مازن والماء

مازن طفل من أسرة لبنانية، طفل نبيه، ذكي، محب للمعرفة، يسأل عن كل شيء.

وقف مازن أمام ينبوع ماء، شرب منه، أحس بلذته، سأله: من أين تأتي يا ينبوع؟

قال الينبوع: حكايي طويلة يا مازن! ولكن سأحكها لك.

كنت على سطح البحر، أركب الأمواج، أسبح بين شط وشط، أمر على كل خليج ورأس، أشم الهواء الطيب، وأحمل المراكب والسفن إلى كل جهات الأرض.

ذات يوم، ظهرت الشمس، وكانت حارة، شعرت أن شيئاً يرفعي إلى الأعلى، صرت بخارا، كبرت، كبرت أكثر، ارتفعت إلى فوق... ارتفعت.. صرت غيمة، ملأت السماء.. ركبت الهواء، فرحت كثيرا. ألعالم أمامي مكشوف كأنه بستان.

أه يا مازن! بَرَدَتِ السَّمَاءُ بَرْدًا شَدِيدًا، بَدَأْتُ أَنْتَجَمِعُ لِأَدْفَعُ عَنْ جَسَدِي الْبَرْدَ. هَكَذَا أَنْتَ، تَتَجَمَعُ حَوْلَ نَفْسِكَ إِذَا فَاجَأَكَ بَرْدٌ شَدِيدٌ. وَلَكِنْ لَمْ يَغِدِ الْهَوَاءُ قَادِرًا عَلَى خَلْفِي يَا مازن.. فَوَقَعْتُ عَلَى الْأَرْضِ: مَطَرًا وَبَرْدًا وَتَلْجًا.

كَمْ تَوَجَّعْتُ يَا مازن!.. وَلَكِنْ بَعْدَ ذَلِكَ فَرَحْتُ، فَرِحْتُ كَثِيرًا... أَنْتَعَلِمُ لِمَاذَا؟ لِأَنَّي مَلَأْتُ الْأَرْضَ، وَسَقَيْتُ الزُّرْعَ، وَالشَّجَرَ، وَجَعَلْتُ السَّوَابِغَ وَالْأَنْهَارَ قَانِصَةً، وَأَخْيَيْتُ كُلَّ شَيْءٍ، وَدَخَلْتُ جُوفَ الْأَرْضِ فَمَلَأْتُ خَزَائِنَ كَبِيرَةً جَدًّا. وَمِنْ هَذِهِ الْخَزَائِنِ أُسِرُّ إِلَى التَّبَعِ، وَتَشْرَبُنِي أَنْتَ.

هَلْ عَرَفْتَ حِكَايِي يَا مازن...؟! وَمِنْ أَيْنَ جِئْتُ لِأَسْقِيَنَّكَ هَذَا الْمَاءَ الْعَذْبَ؟ ثُمَّ هَلْ تَعَلَّمْتُ أَنِّي سَاعَدُ فِي النَّهْرِ إِلَى الْبَحْرِ، أَرْكَبُ أَمْوَاجَهُ تَائِبَةً كَمَا كُنْتُ أَوْلًا، وَهَكَذَا فِي دَوْرَةٍ دَائِمَةٍ.

قال مازن: مَرَحَى لَكَ أَيُّهَا الْيَنْبُوعُ الطَّيِّبُ! .

ما أَجْمَلَكُ.. ما أَحْسَنَكَ ما أَعَدَّبَ مَاءَكَ...

ما أَمْنَعُ رَحْلَتِكَ الدَّائِمَةَ!.. لَيْتَنِي كُنْتُ مِثْلَكَ!

مازن والهواء

وَقَفَ مازنٌ عِنْدَ نَافِذَةِ عُرْفَتِهِ، وَكَانَتْ تَسْمَأُ مِنَ الْهَوَاءِ اللَّطِيفِ تُدَاعِبُ سَعْرَهُ، وَتَمْنَحُهُ السُّعُورَ بِالرَّاحَةِ وَالسَّعَادَةِ. تَذَكَّرَ مازنٌ أَنَّ الْأَرْضَ قَالَتْ لَهُ: إِنَّ الْهَوَاءَ مِنْ أَسْبَابِ الْحَيَاةِ، فَأَرَادَ أَنْ يُعْرِفَ أَكْثَرَ عَنْهُ.

راح مازن يُخاطِبُ الْهَوَاءَ الَّذِي يُدَاعِبُ خُصْلَ سَعْرِهِ:

أَيُّهَا الْهَوَاءُ، قَالَتِ الْأَرْضُ إِنَّكَ سَبَبُ الْحَيَاةِ عَلَيْهَا، فَهَلْ تُعَلِّمُنِي كَيْفَ يَكُونُ ذَلِكَ؟

قال الْهَوَاءُ: سَأَفْعَلُ يَا مازن! أَنَا الْهَوَاءُ جِسْمٌ خَفِيفٌ لَا تَرَاهُ الْعَيْنُ، وَلَكِنِّي، كَمَا تَرَى، أَمَلًّا لَجَوْ حَوْلَ الْأَرْضِ، وَلَا يَخْلُو مِنِّي مَكَانٌ، وَأَنَا مُوجُودٌ حَيْثُ لَا يَكُونُ شَيْءٌ آخَرٌ.

وَأَنَا مَرِيحٌ مِنْ غَازَاتِ أَهْمَاهَا «الْأوكسجين» الَّذِي لَا تَكُونُ الْحَيَاةُ إِلَّا بِهِ، يَتَنَفَّسُنِي الْإِنْسَانُ وَيَأْخُذُ مِنِّي حَاجَتَهُ، وَلَوْ انْقَطَعَتْ عَنْهُ دَقَائِقٌ لَمَاتَ، وَانْتَهَى أَمْرُهُ.

وَأَنْتَ تَرَى، يَا مَارِئُ، أَنَّكَ لَا تَسْتَطِيعُ أَنْ تَتَوَقَّفَ عَنِ التَّنَفُّسِ دَقَائِقَ مَعْدُودَةٍ.

حاول مَارِئُ أَنْ يُجَزِّبَ. إِمْتَنَعَ عَنِ التَّنَفُّسِ، كَمَا يَحْتَفِئُ، فَعَادَ إِلَيْهِ، وَقَالَ: هَذَا صَاحِبٌ، يَا هَوَاءُ، وَلَكِنْ أَرَاكَ، تَمْضِي وَلَا تَتَوَقَّفُ فِي مَكَانٍ، كَيْفَ تَحْرُكُ؟ كَيْفَ تَتَنَقَّلُ؟ نُمِّرُ أَرَاكَ، حِينَا هَادِنًا لَطِيفًا، وَحِينَا آخَرَ عَاصِفًا نَكَادُ نَقْلَعُ الْأَشْجَارَ.

قَالَ الْهَوَاءُ: أَنَا، يَا مَارِئُ، سَدِيدُ التَّأَثُّرِ بِالْحَرَارَةِ، نَسْتَدُّ حَرَارَةَ الشَّمْسِ فِي مَكَانٍ، فَيَكْبُرُ حَجْمِي وَيَخْفُ وَزْنِي وَصَعْطِي، وَيَبْرُدُ الْحَرَارَةُ فِي مَكَانٍ آخَرَ، فَيَصْغُرُ حَجْمِي وَيَثْقُلُ وَزْنِي وَيَرْتَفِعُ صَعْطِي، فَأَجْرِي مِنَ الْمَكَانِ الْبَارِدِ إِلَى الْحَارِ لِأَحَافِظَ عَلَى تَوَازُنِي وَتَنَسُّأً عَنِ ذَلِكَ حَرَكَتِي الْهَادِئَةَ أَوْ السَّدِيدَةَ تَبَعًا لِتَبَدُّلِ دَرَجَةِ الْحَرَارَةِ.

قال مازن: إذا حَرَارَةُ الشَّمْسِ هِيَ سَبَبُ حَرَكَتِكَ أَيُّهَا الْهَوَاءُ!

قال الْهَوَاءُ: أَجَلٌ يَا مَارِئُ، الشَّمْسُ هِيَ سَبَبُ حَرَكَتِي وَلَوْلَاهَا لَوَقَّفْتُ فِي مَكَانِي جَامِدًا لَا أَتَحْرُكُ.

قال مازن: وَهَلْ يَحْتَاجُكَ الْخَيَوَانُ أَيُّهَا الْهَوَاءُ؟

قَالَ الْهَوَاءُ: حَاجَةُ الْخَيَوَانِ إِلَيَّ كَحَاجَةِ الْإِنْسَانِ ثَمَامًا، وَالنَّبَاتُ أَيْضًا يَحْتَاجُنِي كَمَا يَحْتَاجُنِي الْإِنْسَانُ وَالْخَيَوَانُ، لِأَنَّهُ يَتَنَفَّسُ مِنِّي «الْأُوكْسِجِينَ» الَّذِي لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُعِيشَ بَعِيدًا عَنْهُ، كَمَا يَأْخُذُ غَازَ الْفُحْمِ لِیُنِثِي بِهِ جِسْمَهُ.

فَرِحَ مَارِئُ بِمَا عَرَفَ عَنِ الْهَوَاءِ، أَسْرَعَ إِلَى أُمِّهِ يُخْبِرُهَا بِذَلِكَ، فَقَالَتْ أُمُّهُ: هِيَ الْحَقِيقَةُ يَا وَلَدِي، لَوْلَا الْهَوَاءُ لَمَاتَ الْإِنْسَانُ وَالْخَيَوَانُ وَالنَّبَاتُ.

